

គិតអំពីយេនឌ័រ

សមភាពយេនឌ័រ

និងអំពើហិង្សាទាក់ទងនឹងយេនឌ័រ

យេនឌ័រ ្ក

សំដៅទៅលើតួនាទី ឥរិយាបថ និងគុណតម្លៃរបស់បុរស និងស្ត្រីដែលកំណត់ដោយសង្គម ។ តួនាទី ឥរិយាបថ និងគុណតម្លៃទាំងនេះកំណត់នូវអាកប្បកិរិយា និងទំនាក់ទំនងរវាងបុរសនិងស្ត្រី ។ ផ្នត់គំនិតសង្គម ទៅលើតួនាទី ឥរិយាបថ និងគុណតម្លៃទាំងនេះបានកំណត់ថាស្ត្រីត្រូវមានតួនាទីជាបាយ ថែទាំកូន រីឯបុរសមានតួនាទីកប្រាក់ចិញ្ចឹមគ្រួសារ បុរសត្រូវចូលដណ្តឹងស្ត្រី ។ ល។ ការរើសអើងយេនឌ័រ ធ្វើឱ្យមានវិសមភាពរវាងបុរស និងស្ត្រី ។

“ គិតអំពីយេនឌ័រ! យេនឌ័រអាចត្រូវបានគេគិតថាជាប្រព័ន្ធសង្គមមួយដែលបង្ហាញពីរបៀបដែលអំណាច និងធនធានត្រូវបានចែកចាយនៅក្នុងសង្គម ។ ប្រព័ន្ធនេះជាធម្មតានាំទៅរកវិសមភាពនៃឱកាសនិងឧបសគ្គដែលស្ត្រី និងបុរសជួបប្រទះ ។ បទដ្ឋាន និងតួនាទីយេនឌ័រ គឺជាផ្នែកសំខាន់នៃប្រព័ន្ធនេះ ។ ”

→ តួនាទីយេនឌ័រ គឺជាតួនាទីរបស់បុរស និងស្ត្រីដែលកំណត់ដោយសង្គម ប្រសិនបើបុគ្គលណាមួយមិនបានបំពេញតួនាទីយេនឌ័រ ដូចសង្គមរំពឹងទុក ពួកគេអាចប្រឈមមុខនឹងការដាក់ទណ្ឌកម្មពីសង្គម ខ. ស្ត្រីនៅផ្ទះមើលថែទាំកូន ចំណែកឯបុរសជាមេគ្រួសារ ។

សមភាពយេនឌ័រ

ការយល់ដឹងអំពីសមភាពយេនឌ័រ គឺជាមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃការយល់ដឹង និងការលើកកម្ពស់សិទ្ធិស្ត្រី

សមភាពយេនឌ័រ គឺជាតួនាទីឥរិយាបថនិងតម្លៃរបស់បុរសនិងស្ត្រីដែលកំណត់ដោយសង្គមដោយគ្មានការរើសអើង ។ គ្មានការរើសអើងដោយកំណត់អត្តសញ្ញាណភេទរបស់បុគ្គលណាម្នាក់ធ្វើជាមូលដ្ឋាននៅក្នុងការបែងចែកធនធាន ឬផលប្រយោជន៍ ឬមួយនៅក្នុងការទទួលបានសេវានានា ។

សមភាពយេនឌ័រអាចវាស់វែងបានដោយពិនិត្យមើលអំពីការមានឱកាស (កាលានុវត្តភាព) ឬមួយក៏មានការទទួលបានផលដូចគ្នាសម្រាប់ស្ត្រីនិងបុរស ។

អនុសញ្ញានៃអង្គការសហប្រជាជាតិ ស្តីពីការលុបបំបាត់រាល់ទម្រង់នៃការរើសអើងប្រឆាំងនឹងនារីភេទ គឺជាសេចក្តីថ្លែងការណ៍មួយស្តីពីគោលការណ៍សមភាពយេនឌ័រ ខាងឱកាស (កាលានុវត្តភាព) ដែលគួរតែមាននៅក្នុងការអនុវត្ត ក្នុងគ្រប់រូបភាពនៃការរស់នៅ និងក្នុងគ្រប់ផ្នែកនៃវិស័យសេដ្ឋកិច្ចសង្គម ។

ប្រសិនបើអ្នកបានឃើញ ឬបានជួបប្រទះអំពើហិង្សា ឬការរំលោភបំពានលើស្ត្រី សូមទំនាក់ទំនងមកក្រសួងកិច្ចការនារី

☎ ០៩៣ ៧៧៧ ៩០០ / ០៨៥ ៧៧៧ ៩០០

www.youtube.com/c/mowacambodiaofficial

អំពើហិង្សាទាក់ទងនឹងយេនឌ័រ

អំពើហិង្សាទាក់ទងនឹងយេនឌ័រ គឺជាអំពើរំលោភបំពានទាំងឡាយទៅលើភេទណាមួយ ដែលគេគិតថាទន់ខ្សោយជាងខ្លួន ហើយដែលនាំឱ្យមាន ឬក៏ទំនងនាំអោយមានសេចក្តីអន្តរាយលើរូបរាងកាយ ផ្លូវភេទ ផ្លូវចិត្ត ឬខាងផ្នែកជីវភាពដោយផ្អែកលើយេនឌ័រនៃបុគ្គលណាមួយ ។ តាមធម្មតាគឺសំដៅលើស្ត្រី និងក្មេងស្រីជាអ្នករងគ្រោះតែក៏អាចជាអំពើហិង្សាលើភេទមួយផ្សេងទៀតដែរ ។

គ្រប់ទម្រង់នៃអំពើហិង្សាលើស្ត្រីនិងក្មេងស្រីមិនមែនជានឹងនៅក្នុងវប្បធម៌ សាសនា ឬប្រពៃណីណាមួយឡើយ ។

ផលិតដោយ

ក្រសួងកិច្ចការនារី

គាំទ្រដោយ

ប្រភេទនៃអំពើហិង្សាទាក់ទងនឹងយេនឌ័រ

→ អំពើហិង្សាលើផ្លូវកាយ

ឧទាហរណ៍ ៖
រុញ ប្រាន វាយដំ ទាត់ជាក់ ទះកំផ្លៀង វាយនឹងវត្ថុ គប់នឹងវត្ថុ អំពើផ្សេងទៀតដែលបង្កគ្រោះថ្នាក់... ។ល។

→ អំពើហិង្សាផ្លូវចិត្ត

ឧទាហរណ៍ពីអាកប្បកិរិយាមួយចំនួនដូចជា ៖
ស្រែក ជេរប្រមាថ ធ្វើឱ្យអាម៉ាស់ រិះគន់ គំរាមកំហែង ការប្រើពាក្យអសរុះ ... ។ល។

→ អំពើហិង្សាផ្លូវភេទ

ឧទាហរណ៍ ៖
ការបង្ខំឱ្យរួមភេទ ការចាប់រំលោភ បទប្រទូស្តកេរ្តិ៍ខ្មាស ការបង្ខំឱ្យរៀបការ ឬរកកូនផ្លូវភេទ... ។ល។

→ អំពើហិង្សាផ្នែកជីវភាពសេដ្ឋកិច្ច

ឧទាហរណ៍ ៖ ការបដិសេធមិនឱ្យដៃគូគ្រប់គ្រងធនធានសំខាន់ៗដូចជា ៖

- ការមិនផ្តល់ថវិកា បំផ្លិចបំផ្លាញទ្រព្យ
- ការមិនជួយផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ
- ការបិទសិទ្ធិសេរីភាពក្នុងការរកប្រាក់ចំណូល

ផលវិបាកនៃអំពើហិង្សា

• សុខភាព

អំពើហិង្សាលើស្ត្រីត្រូវបានផ្សារភ្ជាប់ជាមួយនឹងផលវិបាកធ្ងន់ធ្ងរដល់សុខភាពស្ត្រី និងកុមារ រួមទាំងរបួសផ្លូវកាយ បញ្ហាសុខភាពបន្តពូជ បញ្ហាសុខភាពផ្លូវចិត្ត ការរំលោភបំពាន ការប្រើប្រាស់សារធាតុញៀន សុរា និងជំងឺឆ្លងតាមផ្លូវភេទ ។

• ផលប៉ះពាល់លើកុមារ

អំពើហិង្សាលើស្ត្រីក៏មានផលប៉ះពាល់ពេញមួយជីវិតទៅលើសុខភាព និងសុខុមាលភាពរបស់កុមារ និងក្រុមគ្រួសាររបស់ពួកគេ ។ ផលប៉ះពាល់មួយចំនួននៃការរងអំពើហិង្សាក្នុងវ័យកុមារភាព ឬការឃើញម្តាយរបស់ពួកគេ ឬមនុស្សជាទីស្រឡាញ់ផ្សេងទៀតកំពុងជួបប្រទះអំពើហិង្សា និងក្លាយជាស្រមោលអន្តកាល ។

• ផ្នែកសង្គម និងសេដ្ឋកិច្ច

ផលប៉ះពាល់សង្គម និងសេដ្ឋកិច្ចនៃអំពើហិង្សាលើស្ត្រីមានចំនួនច្រើន ដោយកាត់បន្ថយផលិតភាព និងការបង្វិលចរន្តថវិកា និងធនធានក្នុងវិស័យជាច្រើន ។ អំពើហិង្សាលើស្ត្រីរួមទាំងការចំណាយផ្ទាល់ និងប្រយោលយ៉ាងច្រើនសម្រាប់ជួយដល់ជនរងគ្រោះ/អ្នករស់រានមានជីវិត និយោជក និងវិស័យសាធារណៈ ទាក់ទងនឹងសុខភាព ប៉ូលីស ការចំណាយផ្នែកច្បាប់ និងវិស័យពាក់ព័ន្ធ ។ល។

សេចក្តីផ្តើម

នៅកម្ពុជា ស្ត្រី និងក្មេងស្រីនៅតែបន្តរងគ្រោះដោយអំពើហិង្សាផ្លូវកាយ ផ្លូវចិត្ត ផ្លូវភេទ និងផ្នែកជីវភាព ក្នុងគ្រប់ស្រទាប់វណ្ណៈ នៅក្នុងជីវិតសាធារណៈ និងឯកជន របស់ពួកគេ ។ អំពើហិង្សា លើស្ត្រី និងក្មេងស្រីនៅកម្ពុជា កើតចេញពីកត្តាជាច្រើន ដែលទាក់ទងនឹងឥរិយាបថ និងបទដ្ឋានសង្គមដែលផ្តល់សិទ្ធិ និងអំណាចដល់បុរស និងក្មេងប្រុស ជាងស្ត្រីនិងក្មេងស្រី ។ ទម្រង់ផ្សេងៗគ្នានៃអំពើហិង្សាលើស្ត្រី និងក្មេងស្រី បានកើតឡើងដោយបន្សំនៃកត្តាបុគ្គល ទំនាក់ទំនងសហគមន៍ ស្ថាប័ន និងសង្គម ដែលរើសអើងទៅលើស្ត្រីនិងក្មេងស្រី ។ ដូច្នេះ អំពើហិង្សាគួរទទួលបានការឆ្លើយតប ក្នុងការអន្តរាគមន៍ផ្សេងៗលើគ្រប់វិស័យ ។

លើកកម្ពស់ការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានវិទ្យា ដោយរាប់បញ្ចូលបណ្តាញសង្គមក្នុងការចែករំលែកការទប់ស្កាត់ និងការឆ្លើយតបចំពោះអំពើហិង្សាលើស្ត្រី និងក្មេងស្រី " បញ្ឈប់ការស្តីបន្ទោសជនរងគ្រោះ " ។

ស្ត្រី និងក្មេងស្រីដែលរងគ្រោះដោយអំពើហិង្សា ត្រូវទទួលបានសេវាកាំទ្រផ្លូវចិត្ត ផ្នែកច្បាប់ ព្យាបាល ជម្រកសុវត្ថិភាព និងសេវាចាំបាច់ផ្សេងៗ ។

